BABA YADGAR

Jînnîgarname:

Yek ji heft Ten û sazmendên dînê Yarsanî û pîrê herî mezin ê Yarsanîyan "Baba Yadgar"e. "Ahmed yan Seyd Ahmed"e. San Sahak nasnavê "Baba Yadgar" bexşiye wî û weku malbata "Baba Yadgar"ê jî avabûn. Gor Serencamnameyê di sala 1359 – 1360an li gundê "Şêxan"ê de zad bûye. Gor Yarsannasan Baba Yadgar zêdetirî sed salan jiyaye û nezewiciye anku zarokên wî jî tune bûye. Di sala 1480an de ji aliyê hin kesên nenas û nezan ve bi awayekî nediyar û penhan tê kuştin, lê li ser çawanî û sedema kuştina wî çu jêderkên berdest nîne. Li ser gorr û menzela wî hin nerînên cuda hene lê ya ku şênber in, ereng û meqama wî anku menzela wî yekem li nêzî "Serpêlî Zehaw"ê ye û duyem jî li nêzî bajarê Nînova yan jî Musilê, li gundê "Tulebend"ê ye. Mixabin gel hatina hêza reş a teroristên Daişê û dagirkirina pajek ji başûrê Kurdistanê, menzel û meqama Baba Yadgar jî kete ber plan û kiryarên Erebên daiş û gorr û menzela wî li gundê "Tulebend"ê hate teqandin. Helbet xeynî menzela Baba Yadgar, gelek pîrozgeh, peristgeh û şûnwarên Mîtrayî, Yarsanî û Zerdeştî û Êzîdî hene û mane, eger çi gelek ji wan jî hatine tune kirin û fena bûne.

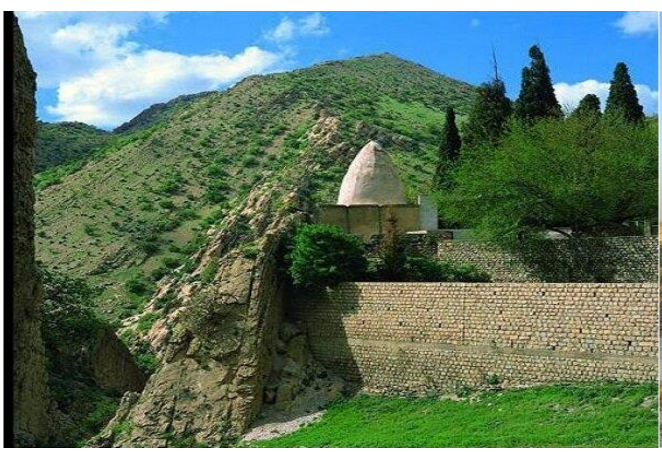

Xwendin û Zanista wî:

Li bal San Sahakê mezinê Yarsanan fikir û rêbazê xwendiye. Baba Yadgar giringiyeke mezin û zêde daye teoriyên felsfeya Pirtewî(Îşraqî)yê û bawernameya bala yên fikirî, zanistî û rêbaza giyaniyê li bal San Sahakê wergirtiye. Pişt re li ser daxwaza San Sahak û ji bo rêşanî(îrşad)ê û kûrbûna zêdetir berê xwe dide welatê Hîdistanê û bo demekê li wir dimîne. Pişt re vedigere Kurdistanê û diçe gundê "Serane"yê li çiyayê "Dalaho"yê ya Zagros û girêdayî bajarê Kirmaşanê bo rênumayî û rêşaniya xelkî li ser dînê Yarsaniyê. Temenek û zemenekê li wir diborîne. Ji ber ku piraniya jiyana xwe li gundê "Serane"yê borandiye, weku "Seyd Ahmed Seraneyî" jî tê nasîn û gotin, her weha pişt re hêdî hêdî navê gund jî wenda bûye û bûye gundê "Baba Yadgar". Bavo Yadgar paşne xwe her du rêşan "Seyd Xeyal û Seyd Wîsalî"yê kir cihnîşa xwe, ewan jî ta dawîna temenên xwe banxwaziya xelkî dikirin ji bo ser dînê Yarsanî. Koka malbata Baba Yadgar jî vedigerin ser ew du rêşan û kesatiyên ku Bavo Yadgar kiribûn cihnîşa xwe.

Xebatên Baba Yadgar:

Baba Yadgar paşî xwe gencîne û berhemeke newaze û nayan li pey xwe hişt bi navê "**Zullall Zullall**"ê ku hejmareke zêde ji "bend"an digire xwe

û her bendek behsa rewşeke dînî dikin. Hin mînak ji bendên Zullall Zullallê ku dibêje:

Zullallî koy tat, Zullallî koy tat
Îbrahîmî min, Zullallî koy tat

Çagan ẋulaman, We yed dan sewqat
Padişam şabî, namiş bê ew qat

Ez Yûnis beyam, Mahîm weẋir daqînat
Kakem amahê, weẋir da qîniyat

Yan dibêje:

Zullallî koy zeman, Zullallî koy zeman, yadgarenan zullall koy zeman.

Caga ẋulaman cem bîn celaman, namiş guştasep be, şam we bêguman.

Ez ew nawis bîm roşen kerdim man, kakem Zerdeşt bî, pûrey espîtman.

Têbînî: Piştî zêdetir ji 600 salan, hê berhem û pirtûka "Zullall Zullall"ê hê çap nebûye û bêkes û bênaz maye.

//Qendîl Şeyxbizînî
Hewlêr